

Pgb verankert in de wet

**AWBZ-maatregelen onduidelijk
Wie vallen er buiten de boot?**

**Per Saldo blijft actie voeren
Al 3000 actiemails**

Pgb maakt teamsport mogelijk

MET 'TRAIN-DE-TRAINER PROGRAMMA' EN BEGELEIDING OP MAAT

Desiree is opgegroeid op het voetbalveld. Haar vader speelde bij Willem II. Aan die contreien ontleent ze nog altijd een groot deel van haar netwerk. Zij weet wat het betekent als voetbal je leven is. Daardoor weet ze ook wat het betekent als deze teamsport, hoe graag je die ook wil beoefenen, niet voor jou lijkt weggelegd. Als moeder van een zoon met gedragsproblemen zette ze met veel daadkracht de Stichting 'Voetbalkanjers' op. Met een 'train-de-trainer programma' en een aanpak waarbij aanvullende begeleiding vanuit het pgb onmisbaar is. EigenWijs gaat hierover in gesprek met mevrouw Bosman, orthopedagoge, Wim van 't Westeinde, directeur van Stichting Sportkanjers en tevens parttime docent aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding en natuurlijk met Desiree Doremalen.

[Tekst: Martha Vlastuin]

Door de gedragsstoornis van haar zoon kreeg Desiree meerdere malen te horen dat er voor hem geen plaats was binnen de voetbalclub in haar woonplaats. Hij zou onhandelbaar zijn. Desiree: "Robin is echt niet de makkelijkste, maar met de juiste begeleiding is hij gewoon een talentvolle voetballer en een aardige gozer. Ik zag dat niet alleen Robin problemen heeft, maar er veel meer kinderen zijn die van sportclub naar sportclub shoppen en overal worden weggestuurd. Terwijl juist voor deze kinderen structuur en ergens bijhoren erg belangrijk is. Het houdt ze letterlijk van de straat." Haar persoonlijke ervaring was voor Desiree aanleiding tot de start van het project 'Voetbalkanjers', waarvoor Foppe de Haan op 2 januari 2007 het startschot gaf. Deze bekende Nederlander, trainer van Jong Oranje en van het Olympisch elftal, draagt dit initiatief een warm hart toe. Ook de KNVB laat zich er positief over uit. 'Voetbalkanjers' is inmiddels opgegaan in de Stichting Sportkanjers. Doel van deze stichting is ondermeer om het voor kinderen

met gedrags- of sociaal emotionele problemen mogelijk te maken te sporten, bij voorkeur bij de sportclub in de buurt of bij de club van eigen keuze.

Niet te handhaven

Wim van 't Westeinde legt uit hoe het komt dat veel kinderen niet te handhaven zijn binnen reguliere sportclubs. "Op de sportvelden staan ongeveer 400.000 tot 500.000 enthousiaste vrijwilligers. Dit zijn voor 90% ongediplomeerde mensen, die vooral druk zijn met het ontwikkelen van motorische vaardigheden. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling ligt het veel lastiger. Over het algemeen is de begeleiding best acceptabel, tenminste als het gaat om het doorsnee kind. Eén op de vijf kinderen heeft echter een gedragsprobleem. Bij die kinderen gaat het vaak niet goed. Die kinderen vallen uit, die verlaten de sportclub. Om dit te illustreren schetst mevrouw Bosman een situatie zoals zij die tegenkomt in haar praktijk. "Deze week nog vertelde een jongen mij dat hij even niet goed had opgelet, een opdracht miste, de bal een schop gaf terwijl dit juist niet de bedoeling was. De bal raakte keihard het hoofd van een teamgenoot, waarop hij ongelooflijk op z'n kop kreeg en in huilen uitbarstte. De trainer moest verder, dus mocht de jongen op het toilet tot zichzelf komen. Daardoor maakte hij de training niet af en behoorde hij niet tot de selectie van de elf spelers die de komende wedstrijd spelen." Voor zo'n jongen is dit een ramp en vaak het einde van het spelen bij de club, weet Desiree.

Individuele begeleiding noodzakelijk

De overheid gaat er vanuit dat een getrainde trainer voldoende moet zijn in de begeleiding van kinderen met gedragsproblemen. Wim van 't Westeinde: "In theorie heeft de staatssecretaris gelijk, alleen zijn er zoveel randvoorwaarden voor nodig, dat dit in de praktijk nooit kan lukken. Ondersteuning vanuit het pgb hebben we hard nodig. Sterker nog: veel te weinig kinderen met deze problemen maken nog gebruik van ondersteuning bij sport. Veel te veel kinderen vallen uit. Het is zoals Foppe de

Voetbalkanjers trainen bij Willem II

Haan zo treffend zegt: 'Als je voor elk kind hetzelfde latje opentrekt dan mis je een hele hoop.' Daarmee geeft hij aan dat als trainers niet voldoende zijn opgeleid, kennis missen, geen signalen opvangen, zij niet adequaat kunnen handelen. Hiervoor is deskundigheid nodig. Vervolgens kan het probleem vaak niet in het veld of in de wedstrijd opgelost worden. Begeleiding langs de lijn blijft daarom een absolute randvoorwaarde. Daarvoor zijn geen vrijwilligers beschikbaar, laat staan deskundige vrijwilligers. Ook deze begeleiding aan de lijn komt vaak op de schouders van de ouders neer, waarvan sommigen als ervaringsdeskundige goed kunnen optreden. Maar dat is niet voor iedereen weggelegd. Bovendien kunnen ouders door hun betrokkenheid het vuurtje juist extra opstoken. Neutrale, deskundige begeleiding is daarom zeer gewenst. Het pgb biedt hierin geweldige kansen. Het is een middel dat steeds meer ouders gaan ontdekken. Terecht, want sport is ontzettend belangrijk voor deze kinderen. Dat blijkt ook uit onderzoek**

Mevrouw Bosman wijst eveneens op de noodzaak van de individuele begeleiding bij sport. "Met kennis van een diagnose ben je er niet. Als een vrijwilliger weet wat ADHD is, kan hij nog niet elk kind goed begeleiden. Want elk kind heeft zijn eigen profiel, waar zorg op maat op gezet moet worden. Bij deze kinderen kun je er niet vanuit gaan dat ze aangeleerde vaardigheden en omgangsvormen na een paar keer oefenen onder de knie hebben. Bij hen bekijft dit minder snel. Ze willen wel, maar kunnen niet anders. Hier telkens weer adequaat op reageren vereist deskundigheid, dat kun je niet overlaten aan een onervaren vrijwilliger."

Train de trainer tot kanjertrainer

Met de 'kanjers in de sport methode' probeert de Stichting Sportkanjers clubs te interesseren, zodat zij hun trainers een cursus laten volgen, die hen in staat stelt om de zogenoemde 'sportkanjertraining' te geven. Basis van deze methodiek is het herkennen van bepaalde typen kinderen en het gebruiken van de kanjerafspraken: we helpen elkaar, we vertrouwen elkaar, we lachen niet

uit, niemand speelt de baas, niemand doet zielig en we respecteren onszelf en anderen. Het is een aanpak die niet alleen goed uitwerkt op kinderen met problemen, maar voor alle kinderen een goed sportklimaat schept. Belangrijk element is dat de sporters voortdurend worden geprikkeld en zich constant flink inspinnen, met de bedoeling om de aandacht zo lang mogelijk vast te houden en negatief gedrag te voorkomen. Voor kinderen is het model op een begrijpelijke wijze uitgewerkt door gebruik te maken van dierenfiguren en gekleurde petjes. Op 600 workshops van de stichting zijn inmiddels 15.000 trainers geïnformeerd. Voor zover bekend is de sportkanjertraining echter nog niet op grote schaal geïntegreerd. De sportkanjertraining is door Wim van 't Westeinde samengesteld, voortkomend uit een bestaande sociale vaardigheidstraining, en wat betreft het voetbal, uit de Wiel Corver methode. Twee werkboekjes wijzen respectievelijk de trainers en de kinderen de weg.

Spelen bij eigen club

Willem II, de Tilburgse voetbalclub, heeft er in 2007 aan meegewerkt om dertig kinderen een sportkanjertraining aan te kunnen bieden. Dit was een groot succes. Enkele kinderen hebben te kennen gegeven opnieuw een dergelijk programma van tien weken te willen volgen, omdat ze niet allemaal een eigen club hebben om bij te spelen. Van 't Westeinde: "Natuurlijk is het goed te merken dat deze kinderen met plezier aan de speciale training deelnamen, maar het is tegelijk treurig dat ze in hun eigen dorp of stad niet kunnen voetballen. Ons streven is dat alle clubs in Nederland de sportkanjertraining gaan geven en daardoor alle kinderen kunnen voetballen, of welke sport ook kunnen uitoefenen, bij hun eigen club. Maar nogmaals: randvoorwaarden zijn daarbij een absolute noodzaak, zoals de aanvullende individuele begeleiding van kinderen met een gedragsstoornis."

* Esther Rutten, orthopedagoge, promotieonderzoek Universiteit Utrecht, mei 2007, over de pedagogische waarde van de sportvereniging

INFORMATIE EN CONTACT

Stichting Sportkanjers

Wim van 't Westeinde, directeur

033-4566651 | wim@sportkanjers.nl | www.sportkanjers.nl